

per evitar la doble imposició i prevenir l'evasió fiscal en matèria d'impostos sobre la renda i sobre el patrimoni i Protocol, insertada en el «Butlletí Oficial de l'Estat» núm. 28, de 2 de febrer de 2004, i en el suplement en català núm. 5 de 2004, escau efectuar-hi les rectificacions següents referides a la versió en llengua catalana:

A la pàgina 952, article 2, punt 3, lletra b), subapartat (ii), on diu: «l'impost sobre la renda de les persones físiques (fiziniu...)», ha de dir: «l'impost sobre la renda de les persones físiques (fiziniu...)».

A la pàgina 952, article 2, punt 3, lletra b), subapartat (iii), on diu: «(... naudojima)...», s'hi ha de treure l'accent i ha de dir «(...naudojima)...». El mateix al subapartat (iv), al final, on diu «(...mokestís)», ha de dir «(...mokestis)».

A la pàgina 960, a l'apartat IV del Protocol, cinquena línia, on diu: «Desenvolupament Econòmic», ha de dir: «Desenvolupament Econòmics»,

A la pàgina 961, a l'apartat IX del Protocol, primera línia, on diu: «Amb referència a l'article 19», ha de dir: «Amb referència a l'article 12».

CAP DE L'ESTAT

5648 *INSTRUMENT de ratificació del Segon protocol de la Convenció de l'Haia de 1954 per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat, fet a l'Haia el 26 de març de 1999.* («BOE» 77, de 30-3-2004.)

JUAN CARLOS I
REI D'ESPANYA

Atès que el dia 17 de maig de 1999, el plenipotenenciari d'Espanya, nomenat en la forma escaient a aquest efecte, va signar a l'Haia el Segon protocol de la Convenció de l'Haia de 1954 per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat, fet a l'Haia el 26 de març de 1999,

Vistos i examinats el Preàmbul i els quaranta-set articles del Protocol,

Concedida per les Corts Generals l'autorització que preveu l'article 94.1 de la Constitució,

Aprovo i ratifico tot el que s'hi disposa, per mitjà d'aquest Instrument, i prometo complir-lo, observar-lo i fer que es compleixi i s'observi puntualment en la seva totalitat, i amb aquesta finalitat, perquè tingui més validesa i fermesa, *mano expedir* aquest Instrument de ratificació que signo i que segella i ratifica degudament el sotasignat ministre d'Afers Exteriors.

Madrid, 21 de juny de 2001.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Afers Exteriors,
JOSEP PIQUÉ I CAMPS

SEGON PROTOCOL DE LA CONVENCIÓ DE L'HAIA DE 1954 PER A LA PROTECCIÓ DELS BÉNS CULTURALS EN CAS DE CONFLICTE ARMAT

L'Haia, 26 de març 1999

Les parts,

Conscients de la necessitat de millorar la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat i d'establir un sistema reforçat de protecció per a béns culturals especialment designats;

Reiterant la importància de les disposicions de la Convenció per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat adoptada a l'Haia el 14 de maig de 1954, i posant èmfasi en la necessitat de completar aquestes disposicions amb mesures que reforcin la seva aplicació;

Amb la voluntat de proporcionar a les altes parts contractants en la Convenció un mitjà per participar més estretament en la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat mitjançant l'establiment de procediments adequats;

Considerant que les regles que regeixen la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat haurien de reflectir l'evolució del dret internacional;

Afirmant que les regles del dret internacional consuetudinari seguiran regint les qüestions no regulades en les disposicions del present Protocol,

Han convingut:

CAPÍTOL 1

Introducció

Article 1. Definicions.

Als efectes d'aquest Protocol:

- a) Per «part» s'entén un Estat part en aquest Protocol;
- b) Per «béns culturals» s'entenen els béns culturals que defineix l'article 1 de la Convenció;
- c) Per «Convenció» s'entén la Convenció per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat, adoptada a l'Haia el 14 de maig de 1954;
- d) Per «alta part contractant» s'entén un Estat part en la Convenció;
- e) Per «protecció reforçada» s'entén el sistema de protecció reforçada que estableixen els articles 10 i 11;
- f) Per «objectiu militar» s'entén un objecte que per la seva naturalesa, ubicació, finalitat o utilització contribueix eficaçment a l'acció militar i la destrucció total o parcial, captura o neutralització del qual ofereix en les circumstàncies del cas un avantatge militar definit;
- g) Per «il·lícit» s'entén dut a terme sota coacció o d'una altra manera, amb violació de les regles aplicables de la legislació nacional del territori ocupat o del dret internacional;
- h) Per «Llista» s'entén la Llista internacional de béns culturals sota protecció reforçada establerta d'acord amb l'apartat b) del paràgraf 1 de l'article 27;
- i) Per «director general» s'entén el director general de la UNESCO;
- j) Per «UNESCO» s'entén l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura;
- k) Per «Primer protocol» s'entén el Protocol per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat adoptat a l'Haia el 14 de maig de 1954.

Article 2. *Relació amb la Convenció.*

Aquest Protocol complementa la Convenció pel que fa a les relacions entre les parts.

Article 3. *Àmbit d'aplicació.*

1. A més de les disposicions que s'apliquen en temps de pau, aquest Protocol s'aplica en les situacions que preveuen els paràgrafs 1 i 2 de l'article 18 de la Convenció i el paràgraf 1 de l'article 22.

2. Si una de les parts en un conflicte armat no està obligada per aquest Protocol, les parts en el dit Protocol segueixen obligades per aquest en les seves relacions recíproques.

Així mateix, estan obligades per aquest Protocol en les seves relacions amb un Estat part en el conflicte que no estigui obligat per aquest, quan el dit Estat accepti les seves disposicions i durant tot el temps que les apliqui.

Article 4. *Relacions entre el capítol 3 i altres disposicions de la Convenció i d'aquest Protocol.*

Les disposicions del capítol 3 d'aquest Protocol s'apliquen sense perjudici de:

a) l'aplicació de les disposicions del capítol I de la Convenció i del capítol 2 d'aquest Protocol;

b) l'aplicació de les disposicions del capítol II de la Convenció entre les parts d'aquest Protocol o entre una part i un Estat que accepta i aplica el present Protocol d'acord amb el paràgraf 2 de l'article 3, amb el benentès que si a un bé cultural se li ha atorgat a la vegada una protecció especial i una protecció reforçada, només s'apliquen les disposicions relatives a la protecció reforçada.

CAPÍTOL 2

Disposicions generals relatives a la protecció

Article 5. *Salvaguarda dels béns culturals.*

Les mesures preparatòries adoptades en temps de pau per salvaguardar els béns culturals contra els efectes previsibles d'un conflicte armat de conformitat amb l'article 3 de la Convenció han de comprendre, si s'escau, la preparació d'inventaris, la planificació de mesures d'emergència per a la protecció contra incendis o l'esfondrament d'estructures, la preparació del trasllat de béns culturals mobles o el subministrament d'una protecció adequada «in situ» d'aquests béns, i la designació d'autoritats competents que es responsabilitzin de la salvaguarda dels béns culturals.

Article 6. *Respecte dels béns culturals.*

A fi de garantir el respecte dels béns culturals d'acord amb l'article 4 de la Convenció:

a) una derogació fundada en una necessitat militar imperativa de conformitat amb el paràgraf 2 de l'article 4 de la Convenció només es pot invocar per dirigir un acte d'hostilitat contra un bé cultural quan i durant tot el temps en què:

i) aquest bé cultural, per la seva funció, hagi estat transformat en un objectiu militar; i

ii) no hi hagi una altra alternativa pràcticament possible per obtenir un avantatge militar equivalent al que ofereix el fet de dirigir un acte d'hostilitat contra aquest objectiu;

b) una derogació fundada en una necessitat militar imperativa de conformitat amb el paràgraf 2 de l'article 4 de la Convenció només es pot invocar per utilitzar béns culturals amb una finalitat que els pugui exposar a la destrucció o al deteriorament quan i durant tot el temps en què sigui impossible escollir entre aquesta utilització dels béns culturals i un altre mètode factible per obtenir un avantatge militar equivalent;

c) la decisió d'invocar una necessitat militar imperativa només la pot prendre l'oficial que mani una força de dimensió igual o superior a la d'un batalló, o de menys dimensió quan les circumstàncies no permetin actuar d'una altra manera;

d) en cas d'atac basat en una decisió presa d'acord amb l'apartat a), s'ha de donar avís amb la deguda antelació i per mitjans eficaços, sempre que les circumstàncies ho permetin.

Article 7. *Precaucions en l'atac.*

Sense perjudici d'altres precaucions exigides pel dret internacional humanitari en la conducció d'operacions militars, cada part en el conflicte:

a) ha de fer tot el que sigui factible per verificar que els objectius que s'atacaran no són béns culturals protegits en virtut de l'article 4 de la Convenció;

b) ha de prendre totes les precaucions factibles en l'elecció dels mitjans i mètodes d'atac per evitar i, en tot cas, reduir tant com es pugui els danys que es puguin causar incidentalment als béns culturals protegits en virtut de l'article 4 de la Convenció;

c) s'ha d'abstenir de decidir un atac quan sigui previsible que causarà incidentalment danys als béns culturals protegits en virtut de l'article 4 de la Convenció, que serien excessius en relació amb l'avantatge militar concret i directe previst; i

d) ha de suspendre o anul·lar un atac si s'adverteix que:

i) l'objectiu és un bé cultural protegit en virtut de l'article 4 de la Convenció;

ii) és previsible que l'atac causarà incidentalment danys als béns culturals protegits en virtut de l'article 4 de la Convenció, que serien excessius en relació amb l'avantatge militar concret i directe previst.

Article 8. *Precaucions contra els efectes de les hostilitats.*

En la mesura que sigui possible, les parts en conflicte:

a) han d'allunyar els béns culturals mobles de les proximitats d'objectius militars o subministrar una protecció adequada «in situ»;

b) han d'evitar la ubicació d'objectius militars a prop de béns culturals.

Article 9. *Protecció de béns culturals en territori ocupat.*

1. Sense perjudici de les disposicions dels articles 4 i 5 de la Convenció, qualsevol part que ocupi totalment o parcialment el territori d'una altra part ha de prohibir i impedir respecte al territori ocupat:

a) qualsevol exportació i qualsevol altre desplaçament o transferència de propietat il·lícits de béns culturals;

b) qualsevol excavació arqueològica, llevat que sigui absolutament indispensable per salvaguardar, registrar o conservar béns culturals;

c) qualsevol transformació o modificació de la utilització de béns culturals amb què es pretengui ocultar o destruir testimonis d'índole cultural, històrica o científica.

2. Qualsevol excavació arqueològica, transformació o modificació de la utilització de béns culturals en un territori ocupat s'ha d'efectuar, tret que les circumstàncies no ho permetin, en estreta cooperació amb les autoritats nacionals competents d'aquest territori ocupat.

CAPÍTOL 3

Protecció reforçada

Article 10. *Protecció reforçada.*

Un bé cultural es pot posar sota protecció reforçada sempre que compleixi les tres condicions següents:

- que sigui un patrimoni cultural de la màxima importància per a la humanitat;
- que estigui protegit per mesures nacionals adequades, jurídiques i administratives, que reconguin el seu valor cultural i històric excepcional i garanteixin la seva protecció en el més alt grau; i
- que no sigui utilitzat amb fins militars o per protegir instal·lacions militars, i que hagi estat objecte d'una declaració de la part que el controla, en la qual es confirmi que no s'utilitzarà per a aquells fins.

Article 11. *Concessió de la protecció reforçada.*

1. Cada part ha de sotmetre al Comitè una llista dels béns culturals per als quals té intenció de sol·licitar la concessió de la protecció reforçada.

2. La part sota la jurisdicció o el control de la qual estigui un bé cultural pot demanar la seva inscripció a la Llista que s'ha d'establir en virtut de l'apartat b) del paràgraf 1 de l'article 27. Aquesta petició ha de comprendre tota la informació necessària relativa als criteris esmentats a l'article 10. El Comitè pot invitar una part a demanar la inscripció d'aquest bé cultural a la Llista.

3. Altres parts, el Comitè Internacional de l'Escut Blau i altres organitzacions no governamentals amb la competència apropiada poden recomanar al Comitè un bé cultural específic. En aquest cas, el Comitè pot prendre la decisió d'invitar una part a demanar la inscripció d'aquest bé cultural a la Llista.

4. Ni la petició d'inscripció d'un bé cultural situat en un territori, sota una sobirania o una jurisdicció que reivindicuin més d'un Estat, ni la inscripció d'aquest bé no han de perjudicar de cap manera els drets de les parts en litigi.

5. Quan el Comitè rebí una petició d'inscripció a la Llista, n'ha d'informar totes les parts. En un termini de seixanta dies, les parts poden sotmetre al Comitè les seves al·legacions respecte a aquesta petició. Aquestes al·legacions s'han de fundar exclusivament en els criteris esmentats a l'article 10. Han de ser precises i s'han de basar en fets. El Comitè ha d'examinar aquestes al·legacions i proporcionar a la part que hagi demanat la inscripció una possibilitat raonable de respondre abans que es prengui la decisió. Quan es presentin aquestes al·legacions al Comitè, les decisions sobre la inscripció a la Llista s'han de prendre, no obstant el que disposa l'article 26, per majoria de les quatre cinquenes parts dels membres del Comitè presents i votants.

6. En prendre una decisió sobre una petició, el Comitè ha de procurar sol·licitar el dictamen d'organitza-

cions governamentals i no governamentals, així com el d'experts particulars.

7. La decisió de concedir o negar la protecció reforçada només es pot basar en els criteris esmentats a l'article 10.

8. En casos excepcionals, quan el Comitè ha arribat a la conclusió que la part que demana la inscripció d'un bé cultural a la Llista no pot complir el criteri del paràgraf b) de l'article 10, pot prendre la decisió de concedir la protecció reforçada sempre que la part sol·licitant sotmeti una petició d'assistència internacional en virtut de l'article 32.

9. Des del començament de les hostilitats, una part en el conflicte pot demanar, per motius d'urgència, la protecció reforçada dels béns culturals sota la seva jurisdicció o control, i sotmetre la seva petició al Comitè. El Comitè ha de transmetre immediatament aquesta demanda a totes les parts en el conflicte. En aquest cas, el Comitè ha d'examinar urgentment les al·legacions de les parts interessades. La decisió de concedir la protecció reforçada amb caràcter provisional s'ha de prendre amb la màxima rapidesa possible i, no obstant el que disposa l'article 26, per majoria de les quatre cinquenes parts dels membres del Comitè presents i votants. El Comitè pot concedir la protecció reforçada, a l'espera del resultat del procediment normal de concessió de la protecció esmentada, sempre que es compleixin les disposicions dels paràgrafs a) i c) de l'article 10.

10. El Comitè ha de concedir la protecció reforçada a un bé cultural a partir del moment en què s'inscriu a la Llista.

11. El director general ha de notificar sense espera al secretari general de les Nacions Unides i a totes les parts qualsevol decisió del Comitè relativa a la inscripció d'un bé cultural a la Llista.

Article 12. *Immunitat dels béns culturals sota protecció reforçada.*

Les parts en un conflicte han de garantir la immunitat dels béns culturals sota protecció reforçada i s'han d'abstenir de fer-los objecte d'atacs i d'utilitzar aquests béns o els seus voltants immediats en suport d'accions militars.

Article 13. *Pèrdua de la protecció reforçada.*

1. Els béns culturals sota protecció reforçada només perden aquesta protecció:

- quan aquesta protecció s'anul·li o se suspengui en virtut de l'article 14; o
- quan i durant tot el temps en què la utilització del bé l'hagi convertit en un objectiu militar.

2. En les circumstàncies que preveu l'apartat b) del paràgraf 1, aquest bé només pot ser objecte d'un atac:

- quan aquest atac sigui l'únic mitjà factible per posar terme a la utilització d'aquest bé esmentada a l'apartat b) del paràgraf 1;
- quan s'hagin pres totes les precaucions pràcticament possibles en l'elecció dels mitjans i mètodes d'atac, amb vista a posar terme a aquesta utilització i evitar, o en tot cas reduir al mínim, els danys del bé cultural;
- quan, llevat que les circumstàncies no ho permetin, per exigències de legítima defensa immediata:
  - l'atac hagi estat ordenat pel nivell més alt del comandament operatiu;
  - s'hagi donat un avís amb mitjans eficaços a les forces adversàries, instant-les a posar un terme a la utilització esmentada a l'apartat b) del paràgraf 1; i
  - s'hagi concedit un termini raonable a les forces adversàries per regularitzar la situació.

Article 14. *Suspensió i anul·lació de la protecció reforçada.*

1. Quan un bé cultural no satisfaci algun dels criteris enunciats a l'article 10 d'aquest Protocol, el Comitè pot suspendre o anul·lar la seva protecció reforçada retirant-lo de la Llista.

2. En cas de violacions greus de l'article 12 per utilització de béns culturals sota protecció reforçada en suport d'una acció militar, el Comitè pot suspendre la protecció reforçada d'aquests béns. Quan aquestes violacions siguin contínues, el Comitè pot anul·lar excepcionalment la seva protecció reforçada retirant-lo de la Llista.

3. El director general ha de notificar sense demora al secretari general de les Nacions Unides i a totes les parts en aquest Protocol qualsevol decisió del Comitè relativa a la suspensió o anul·lació de la protecció reforçada d'un bé cultural.

4. Abans de prendre una decisió d'aquesta índole, el Comitè ha d'oferir a les parts la possibilitat que hi donin a conèixer els seus parers.

CAPÍTOL 4

Responsabilitat penal i jurisdicció

Article 15. *Violacions greus d'aquest Protocol.*

1. Comet una infracció en el sentit d'aquest Protocol qualsevol persona que, deliberadament i amb violació de la Convenció o del present Protocol, dugui a terme un dels actes següents:

- a) fer objecte d'un atac un bé cultural sota protecció reforçada;
- b) utilitzar els béns culturals sota protecció reforçada o els seus voltants immediats en suport d'accions militars;
- c) causar destruccions importants en els béns culturals protegits per la Convenció i aquest Protocol o apropiarsen-els a gran escala;
- d) fer objecte d'un atac un bé cultural protegit per la Convenció i aquest Protocol;
- e) robar, saquejar o utilitzar indegudament els béns culturals protegits per la Convenció, i perpetrar actes de vandalisme contra aquests.

2. Cada part ha d'adoptar les mesures que siguin necessàries per tipificar com a delictes, d'acord amb la seva legislació nacional, les infraccions indicades en aquest article, i per sancionar aquestes infraccions amb penes adequades. En fer-ho, les parts s'han de conformar als principis generals del dret i del dret internacional, compreses les normes que fan extensible la responsabilitat penal individual a persones que no han estat autores directes dels actes.

Article 16. *Jurisdicció.*

1. Sense perjudici del que disposa el paràgraf 2, cada part ha d'adoptar les mesures legislatives necessàries per establir la seva jurisdicció respecte de les infraccions indicades a l'article 15, en els casos següents:

- a) quan la infracció s'hagi comès en el territori d'aquest Estat;
- b) quan el presumpte autor sigui un nacional d'aquest Estat;
- c) quan es tracti de les infraccions indicades en els apartats a) a c) del primer paràgraf de l'article 15, en cas

que el presumpte autor estigui present en el territori d'aquest Estat.

2. Respecte a l'exercici de la jurisdicció, i sense perjudici del que disposa l'article 28 de la Convenció:

a) aquest Protocol no exclou que es pugui incórrer en responsabilitat penal individual ni que s'exerceixi la jurisdicció en virtut de dret nacional i internacional aplicable, i tampoc afecta l'exercici de la jurisdicció en virtut del dret internacional consuetudinari;

b) excepte en el cas en què un Estat que no és part en aquest Protocol pugui acceptar-lo i aplicar les seves disposicions d'acord amb el paràgraf 2 de l'article 3, els membres de les forces armades i els nacionals d'un Estat que no és part en aquest Protocol, llevat d'aquells dels seus nacionals que serveixen en les forces armades d'un Estat que és part en el dit Protocol, no incorren en responsabilitat penal individual en virtut del present Protocol, que a més no imposa cap obligació relativa a l'establiment de jurisdicció respecte a aquestes persones ni a la seva extradició.

Article 17. *Processament.*

1. La part en el territori de la qual es comprovi la presència del presumpte autor d'una de les infraccions enunciades als apartats a) a c) del paràgraf 1 de l'article 15, si no extraditeix aquesta persona, ha de sotmetre el seu cas sense cap excepció ni tardança excessiva a les autoritats competents perquè la processin d'acord amb un procediment conforme al seu dret nacional o, si és procedent, a les normes pertinents del dret internacional.

2. Sense perjudici, arribat el cas, de les normes pertinents del dret internacional, a tota persona contra la qual s'instrueixi un procediment en virtut de la Convenció o d'aquest Protocol se li ha de garantir un tractament equitatiu i un procés imparcial en totes les etapes del procediment d'acord amb el dret nacional i internacional, i en cap cas se li han de proporcionar menys garanties de les que reconeix el dret internacional.

Article 18. *Extradició.*

1. Les infraccions indicades als apartats a) a c) del paràgraf 1 de l'article 15 es reputen incloses entre les que donen lloc a extradició en qualsevol tractat d'extradició concertat entre parts anteriorment a l'entrada en vigor d'aquest Protocol. Les parts es comprometen a incloure aquestes infraccions en qualsevol tractat d'extradició que concertin posteriorment entre si.

2. Quan una part que subordini l'extradició a l'existència d'un tractat rebí una sol·licitud d'extradició d'una altra part amb la qual no tingui concertat un tractat d'extradició, la part intimada, a elecció seva, pot considerar que aquest Protocol constitueix la base jurídica per a l'extradició respecte a les infraccions indicades als apartats a) a c) del paràgraf 1 de l'article 15.

3. Les parts que no subordinin l'extradició a l'existència d'un tractat han de reconèixer les infraccions indicades als apartats a) a c) del paràgraf 1 de l'article 15 com a casos d'extradició entre elles, amb subjecció a les condicions estipulades a la legislació de la part requerida.

4. Si és necessari, als fins de l'extradició entre parts es considera que les infraccions indicades en els apartats a) a c) del paràgraf 1 de l'article 15 s'han comès no només al lloc en què es van perpetrar, sinó també en el territori de les parts que hagin establert la seva jurisdicció d'acord amb el paràgraf 1 de l'article 16.

Article 19. Assistència judicial recíproca.

1. Les parts s'han de prestar la màxima assistència possible en relació amb qualsevol investigació, procés penal o procediment d'extradició relacionats amb les infraccions indicades a l'article 15, compresa l'assistència amb vista a l'obtenció de les proves necessàries per al procediment de què disposin.

2. Les parts han de complir les obligacions que els incumbeixin en virtut del paràgraf 1 d'acord amb els tractats o altres acords d'assistència judicial recíproca que hi hagi entre elles. A falta d'aquests tractats o acords, les parts s'han de prestar aquesta assistència d'acord amb la seva legislació nacional.

Article 20. Motius de rebuig.

1. Amb la finalitat de l'extradició, les infraccions indicades en els apartats a) a c) del paràgraf 1 de l'article 15, i amb la finalitat de l'assistència judicial recíproca, les infraccions indicades a l'article 15 no es consideren delictes polítics, delictes connexos a delictes polítics ni delictes inspirats en motius polítics. En conseqüència, no es pot rebutjar una petició d'extradició o d'assistència judicial recíproca formulada en relació amb una infracció d'aquest caràcter per l'únic motiu que es refereix a un delictes polític o un delictes inspirat en motius polítics.

2. Cap disposició del present Protocol s'ha d'interpretar en el sentit que imposi una obligació d'extradir o de prestar assistència judicial recíproca, si la part requerida té motius fundats per creure que la petició d'extradició per les infraccions indicades als apartats a) a c) del paràgraf 1 de l'article 15 o la petició d'assistència judicial recíproca en relació amb les infraccions de l'article 15 s'han formulat amb la finalitat de processar o sancionar una persona per motius de raça, religió, nacionalitat, origen ètnic o opinions polítiques, o que el fet d'accedir a la petició podria perjudicar la situació d'aquesta persona per qualsevol d'aquests motius.

Article 21. Mesures relatives a altres violacions.

Sense perjudici del que disposa l'article 28 de la Convenció, cada part ha d'adoptar les mesures legislatives, administratives o disciplinàries que puguin ser necessàries perquè cessin els actes següents, quan siguin perpetrats deliberadament:

- a) qualsevol utilització de béns culturals amb violació de la Convenció o d'aquest Protocol;
- b) qualsevol exportació i qualsevol altre desplaçament o transferència de propietat il·lícits de béns culturals des d'un territori ocupat amb violació de la Convenció o d'aquest Protocol.

CAPÍTOL 5**Protecció dels béns culturals en els conflictes armats de caràcter no internacional****Article 22. Conflictes armats de caràcter no internacional.**

1. Aquest Protocol s'aplica en cas de conflicte armat que no tingui caràcter internacional i que s'hagi produït en el territori d'una de les parts.

2. Aquest Protocol no s'aplica en situacions de disturbis i tensions interns, com per exemple tumults, actes de violència aïllats i esporàdics i altres actes de caràcter similar.

3. No s'ha d'invocar cap disposició del present Protocol amb vista a menyscabar la sobirania d'un Estat o la responsabilitat que incumbeix a un govern de mantenir o restablir per tots els mitjans legítims la llei i l'ordre a l'Estat o de defensar la unitat nacional i la integritat territorial de l'Estat.

4. Cap disposició d'aquest Protocol pot menyscabar la prioritat de jurisdicció d'una part en el territori de la qual es produeixi un conflicte armat de caràcter no internacional respecte a les violacions indicades a l'article 15.

5. No s'ha d'invocar cap disposició del present Protocol com a justificació per intervenir directament o indirectament, sigui quin sigui el motiu, en el conflicte armat o en els assumptes interns o externs de la part en el territori de la qual s'hagi produït aquest conflicte.

6. L'aplicació del present Protocol a la situació esmentada en el paràgraf 1 no produeix cap efecte sobre l'estatut jurídic de les parts en conflicte.

7. La UNESCO pot oferir els seus serveis a les parts en conflicte.

CAPÍTOL 6**Qüestions institucionals****Article 23. Reunió de les parts.**

1. La Reunió de les parts es convoca al mateix temps que la Conferència general de la UNESCO i en coordinació amb la Reunió de les altes parts contractants, si aquesta reunió ha estat convocada pel director general.

2. La Reunió de les parts ha d'adoptar el seu propi Reglament.

3. La Reunió de les parts té les atribucions següents:

- a) elegir els membres del Comitè, d'acord amb el paràgraf 1 de l'article 24;
- b) aprovar els Principis rectoris elaborats pel Comitè d'acord amb l'apartat a) del paràgraf 1 de l'article 27;
- c) proporcionar orientacions per a la utilització del Fons per part del Comitè i supervisar-la;
- d) examinar l'informe presentat pel Comitè d'acord amb l'apartat d) del paràgraf 1 de l'article 27;
- e) discutir qualsevol problema relacionat amb l'aplicació d'aquest Protocol i formular recomanacions quan escaigui.

4. El director general ha de convocar una Reunió extraordinària de les parts, si així ho sol·licita com a mínim la cinquena part d'aquestes.

Article 24. Comitè per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat.

1. Per mitjà d'aquest article es crea el Comitè per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat. Està compost per dotze parts que són elegides per la Reunió de les parts.

2. El Comitè ha de celebrar reunions ordinàries un cop l'any i reunions extraordinàries quan ho consideri necessari.

3. En establir la composició del Comitè, les parts han de vetllar per garantir una representació equitativa de les diferents regions i cultures del món.

4. Les parts membres del Comitè han d'elegir perquè les representin persones competents en les esferes del patrimoni cultural, la defensa o el dret internacional i, consultant-se mútuament, han d'intentar garantir que el Comitè en conjunt reuneixi les competències adequades en totes aquestes esferes.

Article 25. Mandat.

1. Les parts membres del Comitè s'elegeixen per un període de quatre anys i només poden tornar a ser elegides immediatament una sola vegada.

2. No obstant el que disposa el paràgraf 1, el mandat de la meitat dels membres nomenats en la primera elecció conclou en acabar la primera reunió ordinària de la Reunió de les parts celebrada immediatament després de la reunió en la qual van ser elegits. El president de la Reunió de les parts ha de designar aquests membres per sorteig després de la primera elecció.

Article 26. Reglament.

1. El Comitè ha d'adoptar el seu propi Reglament.

2. La majoria dels membres constitueix quòrum. Les decisions del Comitè es prenen per majoria de dos terços dels membres votants.

3. Els membres no han de participar en les votacions de cap decisió relativa a béns culturals que es vegin afectats per un conflicte armat en el qual siguin part.

Article 27. Atribucions.

1. Les atribucions del Comitè són les següents:

- a) elaborar principis rectors per a l'aplicació del present Protocol;
- b) concedir, suspendre o anul·lar la protecció reforçada a béns culturals, i establir, actualitzar i promoure la Llista de béns culturals sota protecció reforçada;
- c) vigilar i supervisar l'aplicació d'aquest Protocol i fomentar la identificació de béns culturals sota protecció reforçada;
- d) examinar els informes de les parts i formular-hi observacions, intentar obtenir precisions quan sigui necessari, i preparar el seu propi informe sobre l'aplicació del present Protocol per a la Reunió de les parts;
- e) rebre i estudiar les peticions d'assistència internacional d'acord amb l'article 32;
- f) determinar l'ús del Fons;
- g) desenvolupar qualsevol altra funció que li encomani la Reunió de les parts.

2. El Comitè ha d'exercir les seves atribucions en cooperació amb el director general.

3. El Comitè ha de cooperar amb les organitzacions governamentals i no governamentals internacionals i nacionals els objectius de les quals són similars als de la Convenció, els del seu Primer protocol i els del present Protocol. Perquè l'assisteixin en el desenvolupament de les seves atribucions, el Comitè pot invitar a participar en les seves reunions, a títol consultiu, organitzacions professionals eminentes com les que mantenen relacions formals amb la UNESCO, comprès el Comitè Internacional de l'Escut Blau (CIEA) i els seus òrgans constitutius. També es pot invitar a participar a títol consultiu representants del Centre Internacional d'Estudi de Conservació i Restauració dels Béns Culturals (Centre de Roma) (ICCROM) i del Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR).

Article 28. Secretaria.

1. Presta assistència al Comitè la Secretaria General de la UNESCO, que ha de preparar la seva documentació i l'ordre del dia de les seves reunions i s'ha d'encarregar de l'aplicació de les seves decisions.

Article 29. El Fons per a la protecció dels béns culturals en cas de conflicte armat.

1. Per mitjà d'aquest article es crea un Fons per als següents fins:

a) concedir ajuda financera o d'una altra classe en suport de mesures preparatòries o d'un altre tipus que s'hagin d'adoptar en temps de pau d'acord amb l'article 5, el paràgraf b) de l'article 10 i l'article 30, entre altres;

b) concedir ajuda financera o d'una altra classe en relació amb mesures d'emergència i mesures provisionals o d'un altre tipus que s'hagin d'adoptar amb vista a la protecció de béns culturals en períodes de conflicte armat o de reconstrucció immediatament posteriors al fi de les hostilitats d'acord amb el paràgraf a) de l'article 8, entre d'altres.

2. D'acord amb les disposicions del Reglament financer de la UNESCO, el Fons es constitueix amb caràcter de fons fiduciari.

3. Els recursos del Fons només s'han de fer servir per als fins que el Comitè decideixi d'acord amb les orientacions definides a l'apartat c) del paràgraf 3 de l'article 23. El Comitè pot acceptar contribucions que hagin de ser destinades exclusivament a un determinat programa o projecte, a condició que hagi decidit executar aquest programa o projecte.

4. El Fons consta dels recursos següents:

- a) contribucions voluntàries aportades per les parts;
- b) contribucions, donacions o llegats aportats per:
  - i) altres estats;
  - ii) la UNESCO o altres organitzacions del sistema de les Nacions Unides;
  - iii) altres organitzacions intergovernamentals o no governamentals;
  - iv) organismes públics o privats, o particulars;
- c) tot interès que meritin els recursos del Fons;
- d) fons recaptats mitjançant col·lectes i ingressos procedents d'actes organitzats en benefici del Fons; i
- e) qualssevol altres recursos autoritzats per les orientacions aplicables al Fons.

CAPÍTOL 7**Difusió de la informació i assistència internacional****Article 30. Difusió.**

1. Les parts han de procurar servir-se de tots els mitjans apropiats, i en particular de programes d'educació i informació, per fomentar l'estima i el respecte dels béns culturals per part del conjunt de les seves poblacions.

2. Les parts han de difondre al més àmpliament possible aquest Protocol, tant en temps de pau com en temps de conflicte armat.

3. Tota autoritat militar o civil que en temps de conflicte armat estigui encarregada d'aplicar el present Protocol ha de tenir ple coneixement del seu text. Amb aquest fi, les parts:

- a) han d'incorporar als seus reglaments militars orientacions i instruccions relatives a la protecció dels béns culturals;
- b) en col·laboració amb la UNESCO i les organitzacions governamentals i no governamentals pertinents, han de preparar i portar a terme programes de formació i educació en temps de pau;

c) a través del director general, s'han de comunicar recíprocament informació relativa a les lleis, disposicions administratives i mesures adoptades en relació amb els apartats a) i b);

d) a través del director general, s'han de comunicar recíprocament com més aviat millor les lleis i disposicions administratives que adoptin per garantir l'aplicació del present Protocol.

Article 31. *Cooperació internacional.*

En casos de violacions greus d'aquest Protocol, les parts es comprometen a actuar conjuntament per mitjà del Comitè o per separat, en col·laboració amb la UNESCO i les Nacions Unides i d'acord amb la Carta de les Nacions Unides.

Article 32. *Assistència internacional.*

1. Qualsevol part pot demanar al Comitè assistència internacional per als béns culturals sota protecció reforçada, així com ajuda per a la preparació, l'elaboració o l'aplicació de les lleis, disposicions administratives i mesures esmentades a l'article 10.

2. Qualsevol part en un conflicte que no sigui part en aquest Protocol, però que accepti i apliqui les seves disposicions d'acord amb el paràgraf 2 de l'article 3, pot demanar al Comitè una assistència internacional adequada.

3. El Comitè ha d'adoptar regles per a la presentació de peticions d'assistència internacional i ha de determinar les formes que puguí revestir aquesta assistència.

4. S'insten les parts que, per mitjà del Comitè, prescin assistència tècnica de tota mena a les parts o parts en conflicte que la demanin.

Article 33. *Assistència de la UNESCO.*

1. Les parts poden recórrer a l'assistència tècnica de la UNESCO per organitzar la protecció dels seus béns culturals, especialment en relació amb mesures preparatòries per salvaguardar béns culturals i amb mesures preventives i organitzatives per a situacions d'emergència i elaboració de catàlegs nacionals de béns culturals, o en relació amb qualsevol altre problema derivat de l'aplicació del present Protocol. La UNESCO ha de prestar aquesta assistència dins els límits del seu programa i les seves possibilitats.

2. S'insten les parts a proporcionar assistència tècnica bilateral o multilateral.

3. La UNESCO està autoritzada a presentar, per iniciativa pròpia, propostes sobre aquestes qüestions a les parts.

CAPÍTOL 8

Aplicació d'aquest Protocol

Article 34. *Potències protectores.*

Aquest Protocol s'aplica amb el concurs de les potències protectores encarregades de salvaguardar els interessos de les parts en conflicte.

Article 35. *Procediment de conciliació.*

1. Les potències protectores han d'interposar els seus bons oficis sempre que ho jutgin convenient en interès dels béns culturals, i especialment quan hi hagi desacord entre les parts en conflicte sobre l'aplicació

o la interpretació de les disposicions del present Protocol.

2. A aquest fi, cada potència protectora, per invitació d'una part o del director general, o per iniciativa pròpia, pot proposar a les parts en conflicte que els seus representants, i en particular les autoritats encarregades de la protecció dels béns culturals, celebrin eventualment una reunió en el territori d'un Estat que no sigui part en el conflicte. Les parts en conflicte tenen l'obligació de fer efectives les propostes de reunió que se'ls facin. Les potències protectores han de proposar a l'aprovació de les parts en conflicte el nom d'una personalitat pertanyent a un Estat que no sigui part en el conflicte o presentada pel director general. Aquesta personalitat ha de ser invitada a participar en aquesta reunió en qualitat de president.

Article 36. *Conciliació a falta de potències protectores.*

1. En qualsevol conflicte en el qual no s'hagin designat potències protectores, el director general pot exercir els seus bons oficis o actuar per qualsevol altre mitjà de conciliació o mediació amb la finalitat de resoldre les discrepàncies.

2. A petició d'una part o del director general, el president del Comitè pot proposar a les parts en conflicte que els seus representants, i en particular les autoritats encarregades de la protecció dels béns culturals, celebrin eventualment una reunió en el territori d'un Estat que no sigui part en el conflicte.

Article 37. *Traduccions i informes.*

1. Les parts s'han d'encarregar de traduir el present Protocol a les llengües oficials dels seus països i de comunicar aquestes traduccions oficials al director general.

2. Una vegada cada quatre anys, les parts han de presentar al Comitè un informe sobre l'aplicació d'aquest Protocol.

Article 38. *Responsabilitat dels estats.*

Cap disposició del present Protocol respecte de la responsabilitat penal de les persones afecta la responsabilitat dels estats d'acord amb el dret internacional, compresa l'obligació de reparació.

CAPÍTOL 9

Clàusules finals

Article 39. *Llengües.*

Aquest Protocol està redactat en àrab, xinès, espanyol, francès, anglès i rus, i els sis textos són igualment autèntics.

Article 40. *Signatura.*

El present Protocol porta la data del 26 de març de 1999. Queda obert a la signatura de totes les altes parts contractants a l'Haia des del 17 de maig de 1999 fins al 31 de desembre de 1999.

Article 41. *Ratificació, acceptació o aprovació.*

1. El present Protocol se sotmet a la ratificació, acceptació o aprovació per les altes parts contractants

que l'hagin signat, d'acord amb els seus respectius procediments constitucionals.

2. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació s'han de depositar davant el director general.

Article 42. *Adhesió.*

1. Aquest Protocol queda obert a l'adhesió de la resta de les altes parts contractants a partir de l'1 de gener de l'any 2000.

2. L'adhesió s'ha de fer mitjançant el dipòsit d'un instrument d'adhesió davant el director general.

Article 43. *Entrada en vigor.*

1. El present Protocol entra en vigor tres mesos després que s'hagin dipositat vint instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.

2. Ulteriorment, el Protocol entra en vigor per a cada una de les parts tres mesos després de la data en què hagin dipositat el respectiu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió.

Article 44. *Entrada en vigor en situacions de conflicte armat.*

Les situacions que preveuen els articles 18 i 19 de la Convenció determinen que les ratificacions, acceptacions, aprovacions o adhesions del present Protocol dipositades per les parts en conflicte abans o després d'haver-se iniciat les hostilitats o l'ocupació, produeixin efecte immediat. En aquests casos, el director general ha d'enviar, per la via més ràpida, les notificacions que preveu l'article 46.

Article 45. *Denúncia.*

1. Qualsevol part pot denunciar el present Protocol.

2. La denúncia s'ha de notificar mitjançant un instrument escrit que s'ha de depositar davant el director general.

3. La denúncia produeix efecte un any després de la recepció de l'instrument corresponent. Amb tot, si en el moment d'expirar aquest període d'un any, la part denunciante està implicada en un conflicte armat, els efectes de la denúncia queden en suspens fins al final de les hostilitats, i en tot cas mentre durin les operacions de repatriació dels béns culturals.

Article 46. *Notificacions.*

El director general ha d'informar totes les altes parts contractants i les Nacions Unides del dipòsit de tots els instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió que preveuen els articles 41 i 42, així com de les denúncies que preveu l'article 45.

Article 47. *Registre davant les Nacions Unides.*

En compliment de l'article 102 de la Carta de les Nacions Unides, el present Protocol ha de ser registrat a la Secretaria de les Nacions Unides a instància del director general.

Per donar-ne fe, els sotasignats, degudament autoritzats, han signat el present Protocol.

Fet a l'Haia el 26 de març de 1999, en un sol exemplar que ha de ser dipositat als arxius de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura, i del qual s'han de trametre còpies certificades conformes a totes les altes parts contractants.

Estats part

	Data signatura	Data dipòsit Instrument
Argentina		07-01-2002 AD
Àustria	26-03-1999	01-03-2002 R
Azerbaidjan	26-03-1999	17-04-2001 R
Bielorússia	26-03-1999	13-12-2000 R
Bèlgica	17-05-1999	
Bulgària	26-03-1999	14-06-2000 R
Costa Rica		09-12-2003 AD
El Salvador		27-03-2002 AD
Espanya	26-03-1999	06-07-2001 R
Gabon		29-08-2003 AD
Guinea Equatorial		19-11-2003 AD
Hondures		26-01-2003 AD
Líbia	26-03-1999	20-07-2001 R
Lituània		13-03-2002 AD
Macedònia, antiga República iugoslava de ...		19-04-2002 AD
Mèxic		07-10-2003 AD
Nicaragua		01-06-2001 AD
Panamà		08-03-2001 AD
Qatar		04-09-2000 AD
Sèrbia i Montenegro		02-09-2002 AD
Xipre	26-03-1999	16-05-2001 R

AD: adhesió.

R: ratificació.

El present Protocol va entrar en vigor de manera general i per a Espanya el 9 de març de 2004 de conformitat amb el que estableix el seu article 43.1.

Es fa públic per a coneixement general.

Madrid, 4 de març de 2004.—El secretari general tècnic, Julio Núñez Montesinos.

MINISTERI D'HISENDA

5649 *ORDRE HAC/805/2004, de 4 de març, per la qual es regulen l'estructura i el contingut dels comptes de gestió de tributs cedits a les comunitats autònomes. («BOE» 77, de 30-3-2004.)*

El Consell de Política Fiscal i Financera de les Comunitats Autònomes, en la reunió de 27 de juliol de 2001, va aprovar una ampliació del principi de coresponsabilitat fiscal, que atribueix a les esmentades comunitats noves competències normatives, a més d'obrir la possibilitat de cessió de nous tributs estatals.

La modificació de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA), portada a terme per la Llei orgànica 7/2001, de 27 de desembre, estableix un nou règim de cessió de tributs de l'Estat a les comunitats autònomes i ciutats amb Estatut d'autonomia.

La Llei 21/2001, de 27 de desembre, per la qual es regulen les mesures fiscals i administratives del nou sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb Estatut d'autono-